

Rapport 2025:7

Orsaker till minskad sanktionsgrad hos arbetslöshetskassorna

En granskning av underrättelser där det kan antas
att den arbetssökande inte aktivt sökt lämpliga
arbeten

IAF:s tillsyn

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) ansvarar för tillsynen över arbetslöshetsförsäkringen. Vi utövar tillsyn över arbetslöshetskassorna och gör uppföljning av arbetslöshetsförsäkringen. Vi granskar Arbetsförmedlingens handläggning av ärenden som har samband med arbetslöshetsförsäkringen och av ärenden om återkallande av anvisning till arbetsmarknadspolitiska program, samt av Arbetsförmedlingens utbetalningar av statsbidrag till arbetslöshetskassorna. Vidare granskar vi Arbetsförmedlingens handläggning av ärenden om varning och avstängning från aktivitetsstödet, utvecklingsersättningen och etableringsersättningen och Försäkringskassans handläggning av ärenden om avstängning från sådan ersättning. Vi följer utvecklingen inom våra tillsynsområden och tar de initiativ till åtgärder som uppföljningen ger anledning till.

Vi verkar för att Arbetsförmedlingen, arbetslöshetskassorna och Försäkringskassan tillämpar bestämmelserna i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor samt i tillhörande förordningar och föreskrifter likformigt och rättvist. Vi verkar även för att säkerställa att arbetslöshetsersättning betalas ut endast till de personer som är berättigade till det. Det gör vi bland annat genom att påtala de brister vi finner till de aktörer vi granskar, och Arbetsförmedlingen ska till regeringen och IAF redovisa vilka åtgärder som har vidtagits eller kommer att vidtas för att avhjälpa bristerna. När det gäller arbetslöshetskassorna får vi dessutom meddela erinringar och förelägga en arbetslöshetskassa att vidta åtgärder.

Vi för statens talan i domstol och utfärdar föreskrifter inom arbetslöshetsförsäkringens område. Vi bidrar även till att förtydliga regelverket genom yttranden till bland annat Högsta förvaltningsdomstolen.

Förord

Arbetslöshetsförsäkringen är en omställningsförsäkring där den arbetssökande, under förutsättning att vissa villkor är uppfyllda, under en begränsad tid får ekonomisk ersättning för omställning mellan arbeten. Att aktivt söka lämpliga arbeten är under denna tid en grundläggande skyldighet och om Arbetsförmedlingen anser att en arbetssökande inte gör det ska de skicka en underrättelse till den arbetssökandes arbetslöshetskassa. Arbetslöshetskassan utreder sedan underrättelsen och beslutar om personen ska få en sanktion för att hen misskött sitt arbetssökande. Om arbetslöshetskassan bedömer att personen uppfyller kraven för att betraktas som aktivt arbetssökande ska de lämna underrättelsen utan åtgärd.

Sanktionsgraden, det vill säga andelen prövade underrättelser där arbetslöshetskassorna beslutade om sanktion, har minskat kraftigt i samband med att Arbetsförmedlingen vid två tillfällen höjde kraven på antalet arbeten att söka. IAF har i den här granskningen undersökt orsakerna till att sanktionsgraden minskade.

Arbetslöshetskassorna, Sveriges a-kassor och Arbetsförmedlingen har fått möjlighet att faktagranska rapporten (kapitel 2–4).

Granskningen har genomförts av Christel Johansson, Pontus Lind, Eva Nordström och Jenny Rosell. I arbetet har även Sandra Bojmar deltagit. Rapporten föredrogs av Pontus Lind. Vid den slutliga beredningen av ärendet deltog enhetscheferna Mikaela Glod, Jessica Idbrant och Carolina Stiwenius. Enhetschefen för granskningsenheten har fattat beslut i ärendet.

Katrineholm den 16 april 2025

Cathrine Carlberg
Enhetschef

Pontus Lind
Utredare

Sammanfattning

I den här granskningen har IAF undersökt orsakerna till att sanktionsgraden minskade för underrättelser där det kan antas att den arbetssökande inte aktivt sökt lämpliga arbeten.

När arbetslöshetskassorna prövar en underrättelse beslutar de antingen om en sanktion eller lämnar underrättelsen utan åtgärd. Andelen av de prövade underrättelserna som leder till sanktion kallas sanktionsgrad. Sanktionsgraden för underrättelser där det kan antas att den arbetssökande inte aktivt sökt lämpliga arbeten sjönk vid två tillfällen: våren 2021 och hösten 2022. De båda minskningarna sammanfaller med att Arbetsförmedlingen skärpte sina krav på hur många lämpliga arbeten en arbetssökande måste söka för att anses vara aktivt arbetssökande. Den totala minskningen av sanktionsgraden mellan juli 2020 och juni 2024 var cirka 20 procentenheter.

Det finns flera orsaker till att en underrättelse där det kan antas att den arbetssökande inte aktivt sökt lämpliga arbeten lämnas utan åtgärd. Men IAF bedömer att det finns fyra orsaker som har blivit vanligare och som bidragit till att sanktionsgraden har minskat. De fyra orsakerna är:

- Arbetslöshetskassorna tar hänsyn till tid utan ersättning, det vill säga att den arbetssökande exempelvis har arbetat eller varit sjuk månaden som underrättelsen avser, och sänker därför kraven på antalet sökta arbeten.
- Arbetssökande kompletterar med fler sökta arbeten efter att aktivitetsrapporten skickats in. Arbetslöshetskassorna tar i sin bedömning hänsyn till de nya uppgifterna.
- Arbetslöshetskassorna bedömer att den arbetssökande fått otydlig eller motstridig information om hur många arbeten hen förväntades söka under en månad och tar hänsyn till det.
- Arbetslöshetskassorna reder ut oklarheter i aktivitetsrapporten, till exempel att den arbetssökande har fyllt i rapporten felaktigt.

Arbetslöshetskassorna tar hänsyn till tid utan ersättning

Den främsta orsaken till att sanktionsgraden har minskat är att det har blivit vanligare att arbetslöshetskassorna lämnar en underrättelse utan åtgärd med hänsyn till att den arbetssökande har haft tid utan ersättning i den månad som underrättelsen avser. Sådan tid är exempelvis arbete och sjukdom.

Arbetslöshetskassorna sänker i den situationen kraven på antalet sökta arbeten i proportion till tiden utan ersättning. Att underrättelser lämnades utan åtgärd av denna orsak blev vanligare direkt efter Arbetsförmedlingens första höjning av kraven på sökaktivitet.

IAF konstaterar att det även i fortsättningen kommer att vara en del av underrättelserna som lämnas utan åtgärd på grund av att arbetslöshetskassorna tar hänsyn till tid utan ersättning. Det är nämligen först när arbetslöshetskassan tar emot den arbetssökandes tidsrapporter som det framgår om det finns deklarerad tid som inte berättigar till ersättning.

Arbetssökande kompletterar med fler sökta arbeten i efterhand

Efter Arbetsförmedlingens höjningar av kraven på sökaktivitet har det blivit vanligare att arbetslöshetskassorna lämnar en underrättelse utan åtgärd eftersom den arbetssökande i efterhand kompletterat med fler sökta arbeten. Det har bidragit till att sanktionsgraden minskat både efter den första och efter den andra höjningen av kraven.

Många arbetssökande kompletterar med ytterligare sökta arbeten efter att de har skickat in sin aktivitetsrapport. Arbetslöshetskassorna tar sedan hänsyn till de tillförda arbetena i sin bedömning av om den arbetssökande har sökt tillräckligt många lämpliga arbeten. IAF har funnit flera anledningar till att arbetssökande kompletterar i efterhand. Till exempel har arbetssökande uppgett att hen råkat skicka in aktivitetsrapporten innan den var färdigifylld, och att den efter det inte går att ändra. För andra arbetssökande medförde kommunikeringen från arbetslöshetskassan att de arbetssökande redovisade ett större antal sökta arbeten under den aktuella perioden än vad som ursprungligen angivits i aktivitetsrapporten.

Arbetslöshetskassorna tar hänsyn till otydliga krav

Det har även blivit vanligare att arbetslöshetskassorna lämnar en underrättelse utan åtgärd eftersom de bedömt att Arbetsförmedlingens krav på sökaktivitet har varit motstridiga eller otydliga för den arbetssökande. Det har påverkat sanktionsgraden, särskilt efter Arbetsförmedlingens andra höjning av kravet på antal sökta arbeten.

Exempel på otydligheter som förekommer är arbetssökande som haft fler än en handlingsplan med olika krav som varit aktuella under olika delar av en och samma månad, eller en handlingsplan som haft olika krav angivna för en och samma tidsperiod. I dessa situationer tar arbetslöshetskassan hänsyn till att kraven varit otydliga för den arbetssökande. Har den arbetssökande sökt tillräckligt många arbeten för att nå upp till det lägre av de två kraven, bedömer arbetslöshetskassan att hen varit aktivt arbetssökande och lämnar underrättelsen utan åtgärd.

Arbetslöshetskassorna och Arbetsförmedlingen har även haft olika syn på hur många arbeten en arbetssökande som helt saknar sökintervall i sin handlingsplan ska söka, vilket varit ett skäl till att underrättelser lämnats utan åtgärd. Arbetsförmedlingen förtydligade i november 2022 skyldighetstexten i handlingsplanen med antalet

arbeten som ska sökas om ett sökintervall saknas. Alla som fick en upprättad eller förnyad handlingsplan fick den nya texten. Sveriges a-kassor uppdaterade i maj 2023 sitt handläggarsstöd och anpassade rekommendationerna efter skyldighetstexten. Det är rimligt att anta att färre underrättelser numera lämnas utan åtgärd hos arbetslöshetskassorna av detta skäl jämfört med under de undersökta perioderna.

Arbetslöshetskassorna reder ut oklarheter i aktivitetsrapporten

Det har också blivit något vanligare att arbetslöshetskassorna lämnar underrättelser utan åtgärd för att aktivitetsrapporten som den arbetssökande lämnat in var felaktigt ifylld eller innehöll andra oklarheter som arbetslöshetskassan sedan redde ut. Den här orsaken blev något vanligare framför allt efter Arbetsförmedlingens första höjning av kraven på sökaktivitet, och har bidragit till att sanktionsgraden minskat.

Exempel på oklarheter är att sökta arbeten angivits under aktiviteten intervju i aktivitetsrapporten eller att den arbetssökande har missuppfattat hur detaljerad redovisningen av sökta arbeten ska vara. Vid arbetslöshetskassans utredning har oklarheterna retts ut, vilket lett till att arbetslöshetskassan bedömer att den arbetssökande faktiskt har varit aktivt arbetssökande och lämnar därför underrättelsen utan åtgärd.

Kort om granskningen

Granskningen bygger på en kombination av ärendegranskning av 3 arbetslöshetskassor och en statistisk analys av samtliga 24 arbetslöshetskassor. Kvantitativa analyser bekräftar att hänsyn till tid utan ersättning har haft en stor påverkan på sanktionsgraden. För de övriga tre orsakerna bygger slutsatserna främst på ärendegranskningen.

Innehåll

1	Slutsatser och iakttagelser	8
1.1	Sammanfattande slutsatser	8
1.2	Tid utan ersättning är den främsta orsaken till att sanktionsgraden har minskat	9
1.3	De arbetssökandes kompletteringar med fler sökta arbeten har påverkat sanktionsgraden	9
1.4	Otydliga krav är en orsak till att sanktionsgraden har minskat	10
1.5	Oklarheter som reds ut har påverkat sanktionsgraden	11
2	Utgångspunkter för granskningen	12
2.1	Syfte med granskningen	12
2.2	Aktivt arbetssökande – bakgrund och förändringar	12
2.2.1	Underrättelserna ökade tillfälligt när kraven höjdes	15
2.3	Sanktionsgraden har minskat kraftigt vid två tillfällen	15
3	Sambandsanalysen visar att sanktionsgraden minskar trots att flera faktorer beaktas	17
4	Fyra huvudsakliga orsaker till en minskad sanktionsgrad	19
4.1	Sammanfattande iakttagelser	19
4.2	A-kassorna tar hänsyn till tid utan ersättning	20
4.2.1	Både a-kassorna och Arbetsförmedlingen har rutiner vid tid utan ersättning	23
4.2.2	Arbete – den vanligaste orsaken till tid utan ersättning	23
4.3	Arbetssökande kompletterar med fler sökta arbeten i efterhand	24
4.3.1	Både a-kassorna och Arbetsförmedlingen tar hänsyn till kompletteringar med fler sökta arbeten	25
4.3.2	Flera anledningar till att komplettera med ytterligare arbeten	25
4.4	A-kassorna tar hänsyn till otydliga krav	25
4.4.1	A-kassorna lägger stor vikt vid den information som Arbetsförmedlingen lämnat	26
4.4.2	Olika anledningar till att kraven ibland är otydliga	27
4.5	A-kassorna reder ut oklarheter i aktivitetsrapporten	27
4.5.1	En del arbetssökande fyller i aktivitetsrapporten felaktigt	28
4.6	Ytterligare orsaker till minskad sanktionsgrad	28
	Källor	30
	Bilaga 1: Granskningens genomförande	31
	Bilaga 2: Kategorisering i ärendegranskningen	33
	Bilaga 3: Resultatet av analysen	35

1 Slutsatser och iakttagelser

IAF har granskat möjliga orsaker till att sanktionsgraden minskat för underrättelser där det kan antas att den arbetssökande inte aktivt sökt lämpliga arbeten. I det här kapitlet redovisar vi våra slutsatser och iakttagelser. Resultatet bygger på en ärendegranskning hos 3 arbetslöshetskassor (a-kassor), en sambandsanalys och, där det är möjligt, statistik för samtliga 24 a-kassor.

1.1 Sammanfattande slutsatser

När a-kassorna prövar en underrättelse beslutar de antingen om en sanktion eller lämnar underrättelsen utan åtgärd. Att sanktionsgraden har minskat innebär att a-kassorna har lämnat en större andel underrättelser utan åtgärd.

Det finns flera orsaker till att en underrättelse där det kan antas att den arbetssökande inte aktivt sökt lämpliga arbeten lämnas utan åtgärd. Men IAF bedömer att det finns fyra orsaker som har blivit vanligare och som bidragit till att sanktionsgraden har minskat. De fyra orsakerna är:

- A-kassorna tar hänsyn till tid utan ersättning, det vill säga att den arbetssökande exempelvis har arbetat eller varit sjuk månaden som underrättelsen avser, och sänker därför kraven på antalet sökta arbeten.
- Arbetssökande kompletterar med fler sökta arbeten efter att aktivitetsrapporten skickats in. A-kassorna tar i sin bedömning hänsyn till de nya uppgifterna.
- A-kassorna bedömer att den arbetssökande fått otydlig eller motstridig information om hur många arbeten hen förväntades söka under en månad och tar hänsyn till det.
- A-kassorna reder ut oklarheter i aktivitetsrapporten, till exempel att den arbetssökande har fyllt i rapporten felaktigt.

IAF bedömer att samtliga fyra orsaker till stor del bidragit till den minskade sanktionsgraden i samband med att Arbetsförmedlingen höjde kraven första gången våren 2021. Vid Arbetsförmedlingens andra höjning av kraven hösten 2022 är det framför allt otydliga krav på den arbetssökande och kompletteringar med fler sökta arbeten som påverkat förändringen av sanktionsgraden.

För den första identifierade orsaken, att a-kassorna tar hänsyn till tid utan ersättning, stödjer kvantitativa analyser resultaten från ärendegranskningen av tre a-kassor. Detta stärker vår bedömning att den orsaken har haft stor påverkan hos samtliga 24 a-kassor. För de resterande tre orsakerna bygger våra slutsatser enbart på ärendegranskningen. De granskade a-kassorna hanterar en stor andel av underrättelserna och representerar olika typer av a-kassor, men resultaten kan ändå

inte direkt generaliseras till alla 24 a-kassor. IAF menar dock att det är rimligt att anta att dessa orsaker har påverkat sanktionsgraden även hos de andra a-kassorna, även om variationer kan förekomma. Våra slutsatser bör därför ses som vägledande för att förstå varför sanktionsgraden har minskat, men ytterligare studier skulle kunna ge en mer fullständig bild av situationen hos samtliga a-kassor.

1.2 Tid utan ersättning är den främsta orsaken till att sanktionsgraden har minskat

Granskningen visar att den främsta orsaken till att sanktionsgraden minskat är att en större andel av de prövade underrättelserna lämnas utan åtgärd med hänsyn till tid utan ersättning i den månad som underrättelsen avser. Sådan tid är exempelvis arbete och sjukdom. Det innebär att arbetssökande som har tid utan ersättning behöver söka ett färre antal lämpliga arbeten för att bedömas som aktivt arbetssökande jämfört med övriga arbetssökande. Denna orsak blev vanligare direkt efter Arbetsförmedlingens första höjning av kraven på sökaktivitet. Statistik för samtliga 24 a-kassor visar också på ett samband mellan tid utan ersättning i den månad som underrättelsen avser och en minskad sanktionsgrad.

I samband med de skärpta kraven våren 2021 omarbetade Sveriges a-kassor sitt handläggarsstöd och en ny rekommendation tillkom. A-kassorna rekommenderades att minska kravet på antalet sökta arbeten som framgår av den arbetssökandes sökintervall i proportion till tiden utan ersättning.

Det är först när a-kassan tar emot den arbetssökandes tidrapport som det framgår om det finns deklarerad tid som inte berättigar till ersättning, exempelvis arbete eller sjukdom. IAF kan därför konstatera att det även fortsättningsvis kommer att skickas underrättelser från Arbetsförmedlingen där det kan antas att den arbetssökande inte aktivt sökt lämpliga arbeten och att en del av de underrättelserna kommer att lämnas utan åtgärd av a-kassorna.

1.3 De arbetssökandes kompletteringar med fler sökta arbeten har påverkat sanktionsgraden

Granskningen visar också att en större andel av de prövade underrättelserna lämnas utan åtgärd eftersom den arbetssökande i efterhand kompletterat med information om fler sökta arbeten. I de här fallen har underrättelsen redan skickats och a-kassan tar då hänsyn till de nya uppgifterna i sin utredning. Även innan Arbetsförmedlingen skärpte kraven på antal arbeten att söka ledde kompletteringar till att a-kassan

lämnade underrättelser utan åtgärd. Det har dock blivit vanligare i takt med de ökade kraven och har bidragit till att sanktionsgraden minskat.

I samband med de skärpta kraven våren 2021 tillkom en rekommendation i Sveriges a-kassors handläggargröd. Rekommendationen är att i normalfallet ta hänsyn till uppgifter om fler sökta arbeten som den arbetssökande tillfört i efterhand.

IAF har i en tidigare rapport¹ konstaterat att a-kassorna ställer olika krav på vilka uppgifter som behöver styrkas och på vilket sätt när den arbetssökande i efterhand lämnar in kompletterande information om fler sökta arbeten för den period som aktivitetsrapporten avser. IAF menar i rapporten att det kan äventyra likabehandlingen och rekommenderar därför a-kassorna att samordna hanteringen i större utsträckning. Vår granskning visar att den här orsaken till att lämna en underrättelse utan åtgärd blivit vanligare. Det är därför viktigt att a-kassorna har en samsyn så att de arbetssökande behandlas likvärdigt.

1.4 Otydliga krav är en orsak till att sanktionsgraden har minskat

Granskningen visar även, framför allt efter hösten 2022, att en större andel av de prövade underrättelserna lämnas utan åtgärd för att a-kassan bedömde att den arbetssökande inte hade fått tillräcklig eller motstridig information om vilka krav som gällde från Arbetsförmedlingen. Otydligheterna rörde hur många arbeten den arbetssökande förväntades söka under en månad.

IAF kan konstatera att en del av situationerna är svåra att undvika. Ett exempel är att Arbetsförmedlingen har 30 dagar på sig att upprätta en handlingsplan efter att den enskilde anmält sig som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen. Innan handlingsplanen upprättats kan det vara svårt för a-kassan att bedöma den information som den arbetssökande fått om vad ett aktivt arbetssökande innebär.

Ett annat exempel är att Arbetsförmedlingen ska hålla den arbetssökandes handlingsplan aktuell och förnya den vid behov, dock senast sex månader från att den upprättades eller senast förnyades. Att handlingsplanen uppdateras med ny information till den arbetssökande kan ske när som helst i den månad som underrättelsen avser. Det kan därför hända att den arbetssökande har två handlingsplaner med olika sökintervall och krav att förhålla sig till under en och samma månad. Om a-kassan utgår från det lägre intervallet blir följden att underrättelsen lämnas utan åtgärd om den arbetssökande sökt arbeten enligt det intervallet, vilket leder till att sanktionsgraden minskar.

¹ IAF 2025:2, *Orsaker till olika sanktionsgrader hos a-kassorna*.

IAF kan också konstatera att Sveriges a-kassor och Arbetsförmedlingen har haft olika syn på hur många arbeten arbetssökande som saknade ett sökintervall förväntades söka efter den 1 december 2022. Av Arbetsförmedlingens handläggarestöd framgick att den arbetssökande i normalfallet ska söka sex arbeten. Av Sveriges a-kassors handläggarestöd framgick däremot att den arbetssökande i normalfallet ska betraktas som aktivt arbetssökande om hen sökt fyra arbeten. Det här ledde till att a-kassorna lämnade underrättelsen utan åtgärd. I maj 2023 uppdaterade Sveriges a-kassor sitt handläggarestöd med en ny rekommendation till a-kassorna: Om det framgår av skyldighetstexten i handlingsplanen att den arbetssökande ska söka sex arbeten, gäller det även om det saknas ett sökintervall i handlingsplanen. Eftersom alla handlingsplaner som har upprättats eller förnyats efter den 25 november 2022 ska innehålla den nya skyldighetstexten är det rimligt att anta att färre underrättelser numera lämnas utan åtgärd hos a-kassorna av detta skäl jämfört med de undersökta perioderna.

IAF har även noterat att det under alla våra tre undersökningsperioder förekom att den arbetssökande hade två olika sökintervall i sin handlingsplan med olika uppgifter om hur många arbeten hen förväntades söka under en och samma tidsperiod. Detta leder till otydliga krav för de arbetssökande, vilket IAF tidigare uppmärksammat.²

1.5 Oklarheter som reds ut har påverkat sanktionsgraden

Ärendegranskningen visar även att en något större andel av de prövade underrättelserna lämnas utan åtgärd för att aktivitetsrapporten var felaktigt ifylld eller innehöll andra oklarheter som a-kassan sedan redde ut. Det här är den minst vanliga av de fyra identifierade orsakerna, vilket gör att det råder något större osäkerhet kring den.

När den arbetssökande ska redovisa fler sökta arbeten i aktivitetsrapporten kan det öka sannolikheten för att Arbetsförmedlingen antar att ett sökt arbete är samma som månaden innan och därför bedömer att hen sökt för få arbeten den aktuella månaden. Om a-kassans utredning visar att det inte är samma arbete så kan det i sin tur leda till att fler underrättelser lämnas utan åtgärd. Det kan även vara så att ju fler arbeten som den arbetssökande behöver lämna uppgifter om, desto större är risken att något blir fel eller oklart.

Det är så gott som omöjligt att bygga ett system där fel helt kan undvikas. Likaså är det svårt att lämna information som aldrig kan missförstås. Men Arbetsförmedlingen och a-kassorna bör fortsätta arbeta för att det ska vara lätt att göra rätt.

² IAF 2021:12, *Fungerar Arbetsförmedlingens kontroll av aktivitetsrapporter?*

2 Utgångspunkter för granskningen

I det här kapitlet beskriver vi utgångspunkterna för vår granskning. Vi beskriver kort regelverket kring ett aktivt arbetssökande, Arbetsförmedlingens arbete med att granska aktivitetsrapporter och a-kassornas utredningar efter att de mottagit underrättelser från Arbetsförmedlingen. Vi beskriver också hur sanktionsgraden, alltså andelen prövade underrättelser som leder till sanktion, har förändrats för underrättelser där det kan antas att den arbetssökande inte aktivt sökt lämpliga arbeten.

Om det kan antas att den arbetssökande inte aktivt söker lämpliga arbeten ska Arbetsförmedlingen skyndsamt skicka en underrättelse till a-kassan, enligt 16 § förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Under våren 2021 och hösten 2022 skärpte Arbetsförmedlingen kraven på hur många arbeten en arbetssökande ska söka varje månad för att anses som aktivt arbetssökande. Det skedde dock inga förändringar i lagstiftning eller domstolspraxis på området under perioden.

I samband med de ökade kraven hos Arbetsförmedlingen skedde en tydlig minskning i sanktionsgraden hos a-kassorna. Enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (ALF) ska en arbetssökande som får arbetslöshetsersättning aktivt söka lämpliga arbeten och det är därför viktigt att följa utvecklingen av Arbetsförmedlingens och a-kassornas arbete med underrättelser och sanktioner.

Med den här granskningen vill IAF både få och ge en ökad förståelse för de förändringar i sanktionsgraden som vi observerat för underrättelser där det kan antas att den arbetssökande inte aktivt sökt lämpliga arbeten.

2.1 Syfte med granskningen

Syftet med den här granskningen är att undersöka möjliga orsaker till att sanktionsgraden minskade våren 2021 och hösten 2022, för underrättelser där det kan antas att den arbetssökande inte aktivt sökt lämpliga arbeten.

2.2 Aktivt arbetssökande – bakgrund och förändringar

Den som får arbetslöshetsersättning är skyldig att aktivt söka lämpliga arbeten.³ Det finns ingen reglering av hur många arbeten en arbetssökande ska söka för att anses

³ 43 § p 5 ALF.

som aktivt arbetssökande. Av förarbetena⁴ framgår bland annat att bedömningen av om den enskilde är aktivt arbetssökande ska grundas på de åtgärder som hen genomfört för att lösa arbetslöshetsituationen. Det omfattar bland annat en skyldighet att söka arbete, kontakta arbetsgivare och söka information om arbete. En helhetsbedömning ska göras av samtliga relevanta omständigheter.

Arbetssökande som får eller begär arbetslöshetsersättning är även skyldiga att lämna in en aktivitetsrapport till Arbetsförmedlingen varje månad. Med utgångspunkt i sin handlingsplan ska de redovisa vilka åtgärder de har genomfört för att ta sig ur sin arbetslöshet.⁵

I början av 2020 införde Arbetsförmedlingen en så kallad sökstrategi för en del arbetssökande.⁶ I samband med att Arbetsförmedlingen upprättar eller förnyar en handlingsplan genereras ett automatiskt förslag på sökstrategi om det finns minst ett yrke där den arbetssökande har goda chanser att hitta arbeten att söka. Sökstrategin består av ett fokusyrke och ett sökintervall. Sökintervallet är ett spann av arbeten som den arbetssökande bör söka varje månad. Arbetsförmedlarna har möjlighet att välja bort förslagen och i stället välja detta manuellt, men ska då dokumentera varför. När handlingsplanen är upprättad finns sökstrategin i den arbetssökandes handlingsplan.⁷

Sedan våren 2020 är det kontrollhandläggare på enheten Granskning och kontroll på Arbetsförmedlingen som ansvarar för den manuella granskningen av aktivitetsrapporterna.⁸ Inledningsvis hade de, utöver handläggare, ytterligare ett dokument⁹ som stöd i sitt arbete för att bedöma om den arbetssökande kunde anses som aktivt arbetssökande. Av dokumentet framgick hur många lämpliga arbeten en arbetssökande med arbetslöshetsersättning, i normalfallet, minst skulle ha sökt för att antas ha aktivt sökt lämpliga arbeten. Till och med 31 mars 2021 krävdes minst 1 arbete vid enhetens granskning av aktivitetsrapporter. Under perioden april–maj

⁴ Prop. 2012/13:12, s 36 f.

⁵ 6 a § förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

⁶ Inledningsvis gällde detta arbetssökande som var öppet arbetslösa, deltidsarbetslösa och timanställda. Numera omfattas även yrkesfiskare.

⁷ IAF 2021:12 Fungerar Arbetsförmedlingens kontroll av aktivitetsrapporter?

⁸ Arbetsförmedlingen har även automatisk och riskbaserad granskning av aktivitetsrapporter, vilket innebär att aktivitetsrapporterna granskas automatiskt utifrån ett antal kriterier. Om något av de kriterier som Arbetsförmedlingen satt upp inte är uppfyllt, till exempel att antalet sökta arbeten inte ligger inom ett godkänt intervall, sorterar Arbetsförmedlingen ut aktivitetsrapporterna för en manuell granskning. I den automatiska och riskbaserade granskningen finns även ett inbyggt stickprov vilket gör att en del aktivitetsrapporter sorteras ut för manuell granskning även om kriterierna för att kunna granskas automatiskt är uppfyllda.

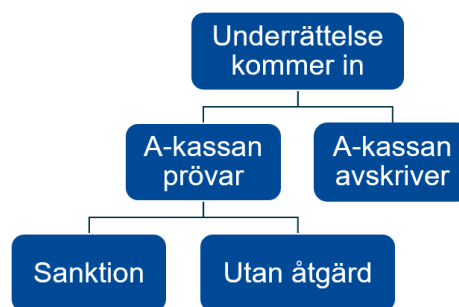
⁹ Matris över antal sökta arbeten.

höjde Arbetsförmedlingen stegvis den lägsta nivån för antalet arbeten att söka.¹⁰ Juni 2021–november 2022 var kravet 4 arbeten.¹¹

Från och med den 1 december 2022 har det framgått av Arbetsförmedlingens handläggargstöd att den lägsta siffran i sökintervallet¹² beskriver hur många arbeten en arbetssökande med arbetslöshetsersättning minst måste söka. Om den arbetssökande inte har någon handlingsplan eller om sökintervall saknas i den ska hen i normalfallet ha sökt 6 arbeten.¹³ Arbetsförmedlingen förtydligade också den skyldighetstext som finns i den arbetssökandes handlingsplan att hen måste söka minst 6 lämpliga arbeten varje månad om det inte står något annat i handlingsplanen.¹⁴

Kontrollhandläggarna ska skicka en underrättelse till a-kassan i det fall de vid granskningen av aktivitetsrapporter har skäl att anta att den arbetssökande till exempel inte sökt tillräckligt många arbeten eller att de sökta arbetena inte är lämpliga.¹⁵ A-kassan utreder sedan underrättelsen och gör en självständig prövning av omständigheterna i ärendet. Det innebär att a-kassan ska ge den enskilde tillfälle att yttra sig innan a-kassan fattar sitt beslut samt vid behov hämta in ytterligare uppgifter i ärendet som behövs för utredningen. Figur 1 visar översiktligt vad som händer med en underrättelse som kommer in till a-kassan.

Figur 1: Vad händer hos a-kassan vid en underrättelse?

Om a-kassan kommer fram till att den arbetssökande misskött sitt arbetssökande genom att inte aktivt ha sökt lämpliga arbeten ska a-kassan fatta ett beslut om en sanktion.¹⁶

A-kassan ska lämna underrättelsen utan åtgärd om de bedömer att den arbetssökande faktiskt uppfyller kraven för att betraktas som aktivt arbetssökande. Underrättelsen

¹⁰ 1 april – 30 april: 2 arbeten och 1 maj – 31 maj: 3 arbeten.

¹¹ Skriftligt svar från Arbetsförmedlingen 2024-06-07.

¹² Den lägsta siffran i sökintervallet är vanligtvis 6 arbeten.

¹³ Arbetsförmedlingens handläggargstöd, *Meddelande till a-kassorna och enheten Ersättningsprövning*, AFHS 3/2020, version 7.

¹⁴ Alla som fick en upprättad eller förnyad handlingsplan efter releasedatumet den 25 november 2022 fick den nya skyldighetstexten, enligt skriftligt svar från Arbetsförmedlingen 2024-06-07.

¹⁵ *Meddelande till a-kassorna och enheten Ersättningsprövning*, AFHS 3/2020, version 1–9.

¹⁶ 43 § andra och tredje stycket ALF. Vid första tillfället fattas ett beslut om varning, vid det andra tillfället blir det en dags avstängning från rätt till ersättning, vid det tredje tillfället blir det fem dagars avstängning och vid det fjärde tillfället blir det tio dagars avstängning. Vid ett femte fall av misskötsamhet under ersättningsperioden, har den arbetssökande inte rätt till ersättning förrän hen på nytt har uppfyllt ett arbetsvillkor.

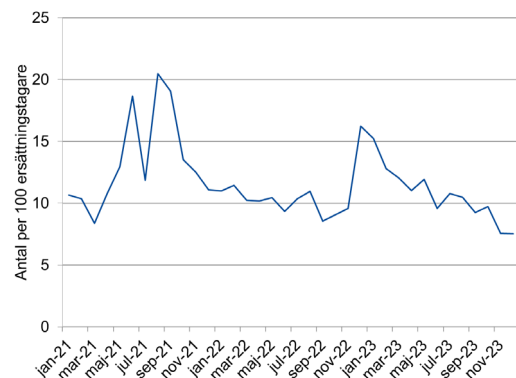
avskrivs om det inte kan prövas, till exempel om personen som underrättelsen avser inte längre är arbetssökande.

2.2.1 Underrättelserna ökade tillfälligt när kraven höjdes

Antalet underrättelser per 100 arbetssökande, där det kan antas att den arbetssökande inte aktivt sökt lämpliga arbeten, ökade tillfälligt i samband med att Arbetsförmedlingen höjde kraven på antalet sökta arbeten. Det visar diagram 1.

Från och med maj 2021 började andelen underrättelser öka och i augusti samma år skickades flest underrättelser per 100 arbetssökande med ersättning. Därefter avtog andelen skickade underrättelser och återgick slutligen till samma nivå som innan Arbetsförmedlingen höjde kraven. Den andra ökningen av andelen underrättelser inträffade i november 2022 och minskade därefter under några månaders tid, för att sedan åter nå samma nivå som innan höjningen av kraven. Det är rimligt att anta att underrättelserna därmed har haft en handlingskorrigerande effekt på de arbetssökande.

Diagram 1: Underrättelser med grund i 43 § ALF p5, antal skickade till a-kassorna per 100 arbetssökande med ersättning, januari 2021–december 2023.

2.3 Sanktionsgraden har minskat kraftigt vid två tillfällen

Vad menar vi med sanktionsgrad?

Andelen av de prövade underrättelserna som leder till sanktion kallas sanktionsgrad. Den här rapporten behandlar enbart kravet på ett aktivt arbetssökande enligt 43 § p5 ALF. Det är sanktionsgraden på den underrättelsegrunden som vi presenterar här. Sanktionsgraden redovisas för det år och den månad som underrättelsen kom in till a-kassan.

Under flera år och fram till och med april 2021 har sanktionsgraden för underrättelser där det kan antas att den arbetssökande inte aktivt sökt lämpliga arbeten varit runt 90 procent, med undantag för några månader som påverkades av pandemin 2020.

Diagram 2 visar utvecklingen från och med juli 2020, när sanktionsgraden var 92 procent. Den totala minskningen av sanktionsgraden mellan juli 2020 och juni 2024 var cirka 20 procentenheter. Det första trendbrottet i sanktionsgradens utveckling inträffade våren 2021, när sanktionsgraden minskade med cirka 10 procentenheter på kort tid. Därefter låg sanktionsgraden en lång period mellan 80 och 85 procent. Det

andra trendbrottet inträffade under hösten 2022, när sanktionsgraden återigen minskade på kort tid med cirka 10 procentenheter. Därefter har den legat stabilt på mellan 70 och 77 procent.

De här påtagliga förändringarna i sanktionsgraden har alltså kommit i nära anslutning till de två gånger Arbetsförmedlingen höjde kraven på antalet sökta arbeten för att anses vara aktivt arbetssökande.

Diagram 2: Sanktionsgraden för underrättelser med grund i 43 § ALF p.5, juli 2020–juni 2024, och de tre granskade perioderna.

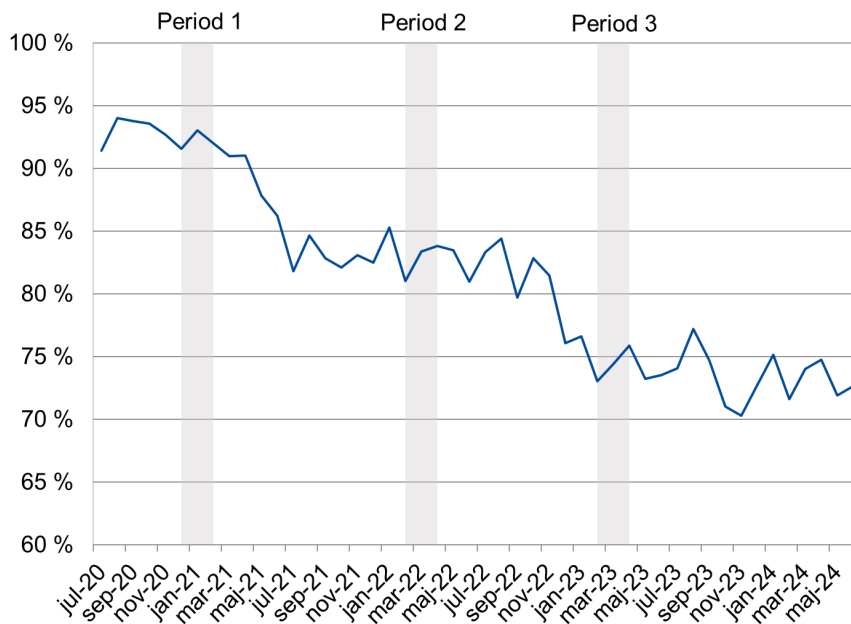

Diagram 2 visar även de tre perioder som vi har undersökt både i ärendegranskningen och i sambandsanalysen. Månaderna som ingår i respektive period har följande indelning:

- Period 1: 1 december 2020–28 februari 2021, dvs. innan det första trendbrottet.
- Period 2: 1 februari–30 april 2022, dvs. mellan de båda trendbrotten.
- Period 3: 1 februari–30 april 2023, dvs. efter det andra trendbrottet.

3 Sambandsanalysen visar att sanktionsgraden minskar trots att flera faktorer beaktas

I det här kapitlet beskriver vi kort resultatet från vår sambandsanalys. Syftet med analysen är att ta reda på hur olika faktorer samvarierar med sanktionsgraden och att se om sanktionsgradens förändring över tid har påverkats av dessa faktorer. Samtliga 24 a-kassor ingår i analysen. Bilaga 3 beskriver analysen i större detalj.

I sambandsanalysen har vi tittat på hur olika faktorer samvarierar med sanktionsgraden, oavsett period. Följande faktorer samvarierar i olika hög grad¹⁷ med sanktionsgraden:

- antalet arbeten som den arbetssökande har uppgett¹⁸ att hen har sökt strax innan underrättelsen
- vilken a-kassa den sökande tillhör
- funktionsnedsättning som medfört nedsatt arbetsförmåga
- födelseland
- kön
- tid i arbetslöshet
- tid utan arbetslöshetsersättning i den månad underrättelsen avser
- utbildningsnivå
- ålder.

Ytterligare två faktorer var med i analysen men visade sig inte ha någon verifierad effekt. De faktorerna är hur lång tid det tagit för nya ersättningstagare att få sin första utbetalning (den så kallade väntetiden), och om handlingsplanen var äldre eller yngre än 12 månader.

Sambandsanalysen visar att sannolikheten att få en sanktion har minskat över tid¹⁹ även när faktorerna som samvarierar med sanktionsgraden har beaktats.

¹⁷ I bilaga 3 framgår de mer exakta sambanden.

¹⁸ Den arbetssökande har uppgett detta i aktivitetsrapporten och innebär inte alltid antalet arbeten hen faktiskt har sökt.

¹⁹ De tre perioder som har vi har jämfört framgår i avsnitt 2.3.

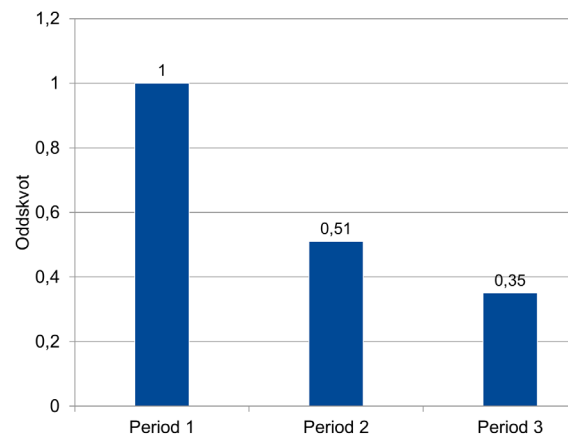
Diagram 3 visar oddskvoten²⁰ för att få en sanktion för de tre undersökta perioderna. Oddskvoten är lägre dels i period 2 än i period 1, dels i period 3 än i period 2. Det innebär att sannolikheten att få en sanktion minskar över tid även efter att vi har tagit hänsyn till de olika faktorerna som påverkar sanktionsgraden.

För att ta reda på orsakerna till att sanktionsgraden har minskat över tid har vi undersökt följande tre möjligheter:

1. En del faktorer kan ha fått ökad betydelse med tiden (och de ökade kraven), med lägre sanktionsgrad som följd.
2. Sökandesammansättningen kan ha ändrats så att vissa faktorer med förhållandevis låga sanktionsgrader har ökat sin andel, med lägre total sanktionsgrad som följd.
3. Det kan även finnas andra möjliga, men hittills okända, orsaker.

Punkterna 1 och 3 har vi undersökt vidare genom ärendegranskning och statistik, vilket vi redovisar i kapitel 4. När det gäller punkt 2 undersökte vi om sanktionsgraden hade påverkats över tid beroende på förändringar i sammansättningen av populationen (kön, ålder, utbildningsnivå, födelseland, funktionsnedsättning och tid i arbetslöshet). Vi fann inget sådant samband och redovisar därför inte det närmare.

Diagram 3: Oddskvoten för att få en sanktion uppdelat på de tre perioderna.

²⁰ En oddskvot används i det här fallet till att beskriva sambandet mellan en viss faktor och sannolikheten att få en sanktion. Det är ett mått på hur mycket oddsen för ett utfall förändras när en viss faktor ökar eller ändras. En oddskvot som är lika med 1 innebär att faktorn inte påverkar oddsen för utfallet. En oddskvot som är större än 1 innebär att oddsen för utfallet ökar, när faktorn ökar och om oddskvoten är mindre än 1 minskar i stället oddset. Förenklat kan man säga att när oddset ökar, ökar även sannolikheten, och vice versa.

4 Fyra huvudsakliga orsaker till en minskad sanktionsgrad

I det här kapitlet beskriver vi de fyra huvudsakliga orsakerna till att sanktionsgraden minskat för underrättelser där det kan antas att den arbetssökande inte aktivt sökt lämpliga arbeten. Vi beskriver även kortfattat övriga orsaker som påverkat sanktionsgraden. Kapitlet innehåller också en beskrivning av delar av de rutiner som ligger till grund för hanteringen av underrättelser hos a-kassorna och Arbetsförmedlingen.

Resultatet kommer från vår ärendegranskning av cirka 600 underrättelser hos Arbetslöshetskassan Alfa, Kommunalarbetarnas och Unionens a-kassor. Dessa a-kassor hanterar många underrättelser och uppvisar tydliga minskningar i sanktionsgraden.²¹ Ärendena som vi har granskat är underrättelser som prövats men lämnats utan åtgärd. Mer information om ärendegranskningen finns i bilaga 1.

Där det är möjligt redovisar vi även statistik för samtliga 24 a-kassor.

4.1 Sammanfattande iakttagelser

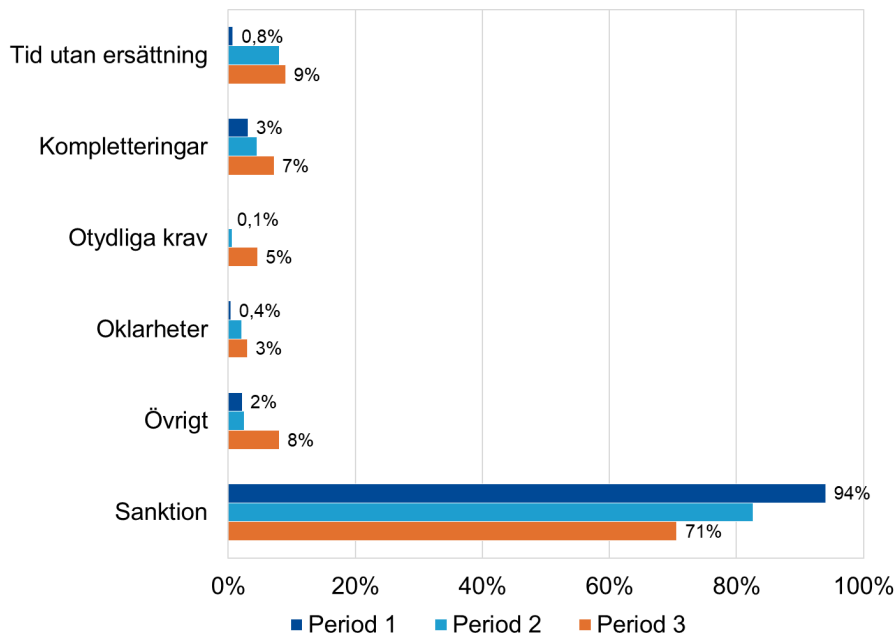
A-kassorna lämnar underrättelser utan åtgärd av flera olika orsaker, men IAF har identifierat fyra huvudsakliga orsaker som har blivit vanligare och därmed bidragit till att sanktionsgraden har minskat. De fyra orsakerna är:

- A-kassorna tar hänsyn till tid utan ersättning, det vill säga att den arbetssökande exempelvis har arbetat eller varit sjuk månaden som underrättelsen avser, och sänker därför kraven på antalet sökta arbeten.
- Arbetssökande kompletterar med fler sökta arbeten efter att aktivitetsrapporten skickats in. A-kassorna tar i sin bedömning hänsyn till de nya uppgifterna.
- A-kassorna bedömer att den arbetssökande fått otydlig eller motstridig information om hur många arbeten hen förväntades söka under en månad och tar hänsyn till det.
- A-kassorna reder ut oklarheter i aktivitetsrapporten, till exempel att den arbetssökande har fyllt i rapporten felaktigt.

²¹ Resultaten från ärendegranskningen är uppviktade för att gälla hela den undersökta populationen (som består av tre a-kassor). Vårt resultat omges därför av ett 95-procentigt konfidensintervall. Det innebär att det sanna värdet för hela populationen med 95 procents säkerhet hamnar inom intervallet. Om en skillnad mellan två andelar är signifikant bedömer vi att den har ökat. Om skillnaden inte är signifikant är det inte en ökning.

Fördelningen mellan orsakerna framgår av diagram 4. Vi fann även andra orsaker till att underrättelsen lämnades utan åtgärd. Dem har vi samlat under alternativet övrigt i diagrammet.

Diagram 4: Prövade underrättelser uppdelat på orsaker till att lämna underrättelsen utan åtgärd samt sanktion, andel, perioderna 1–3.²²

Källa: IAF:s ärendegranskning.

Diagram 4 visar att de fyra huvudsakliga orsakerna tillsammans har blivit vanligare, en ökning från cirka 4 procent i period 1 till cirka 24 procent i period 3. Störst förändring mellan period 1 och 3 har skett för tid utan ersättning. Även kategorin övrigt har ökat mellan perioderna. Diagrammet visar också att andelen underrättelser som avslutats i sanktion har minskat med 23 procentenheter mellan period 1 och 3.

4.2 A-kassorna tar hänsyn till tid utan ersättning

En vanlig orsak till att a-kassan lämnar en underrättelse utan åtgärd är att den arbetssökande har haft tid utan ersättning i den månad underrättelsen avser.²³ Den orsaken är den främsta anledningen till att andelen prövade underrättelser som lämnas utan åtgärd har ökat och att sanktionsgraden därmed har minskat. När a-kassan utreder underrättelsen tar de hänsyn till sådan tid och ser det som ett skäl att sänka kraven på antalet sökta arbeten vid bedömningen om den arbetssökande aktivt

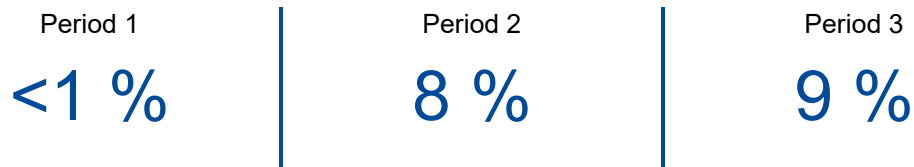
²² I vissa fall har det funnits flera anledningar till att underrättelsen lämnats utan åtgärd och då ingår dessa i två kategorier. Detta gör att staplarna summerar till något mer än 100 procent.

²³ Här ingår ärenden som är grupperade i kategori 1 i bilaga 2.

sökt lämpliga arbeten. Det här förekommer under alla de tre granskade perioderna men har blivit påtagligt vanligare efter period 1, se tabell 1.

Tabell 1: Andel prövade underrättelser som lämnats utan åtgärd beroende på tid utan ersättning, perioderna 1–3.

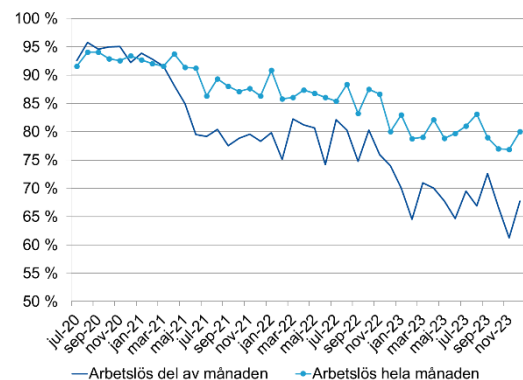
Källa: IAF:s ärendegranskning.

Innan Arbetsförmedlingen höjde kraven första gången (period 1) var andelen ärenden där a-kassan i sin bedömning tagit hänsyn till tid utan ersättning mindre än 1 procent av de prövade underrättelserna, se tabell 1. Andelen ökade mellan period 1 och period 2, och var 8 procent i period 2. Efter Arbetsförmedlingens andra höjning av kraven (period 3) var andelen i stort sett oförändrad, 9 procent.

Det här resultatet återspeglas även i statistiken för samtliga 24 a-kassor. Av diagram 5 framgår det tydligt att sanktionsgraden har utvecklats på olika sätt beroende på den arbetssökandes tid utan ersättning i den månad aktivitetsrapporten avser.²⁴

Diagrammet visar att sanktionsgraden inledningsvis låg på samma nivå oavsett tid utan ersättning under perioden juli 2020–mars 2021. I samband med att Arbetsförmedlingen höjde kraven för att anses som aktivt arbetssökande syns däremot en tydlig skillnad i utvecklingen. Sanktionsgraden för de som var arbetslösa en del av månaden började minska mellan mars och april 2021 och fortsatte minska fram till juni samma år, en total minskning på 13 procentenheter. Sanktionsgraden för de som var arbetslösa hela månaden minskade inte förrän mellan juni och juli 2021 och då med bara 5 procentenheter. Diagrammet visar också att även efter december 2022, när den andra upptrappningen av kraven för aktivt arbetssökande skedde, minskade sanktionsgraden mycket mer för de som var arbetslösa en del av månaden än de som var arbetslösa hela månaden. Efter december 2022 lade sig

Diagram 5: Sanktionsgraden uppdelad på tid utan ersättning, juli 2020–december 2023.

²⁴ Vi har räknat antalet dagar som den arbetssökande ansökt om ersättning för, för månaden innan underrättelsen kom in till a-kassan. Om antalet dagar är 20 dagar eller fler räknar vi den personen som arbetslös hela månaden. Understiger antalet dagar 20 räknar vi den personen som arbetslös en del av månaden. Det finns personer som i anslutning till underrättelsen inte hade någon ersättning alls, oftast på grund av att de var i en avstängningsperiod. Vi har därför inte kunnat avgöra hur många dagar de var arbetslösa.

sanktionsgraden för de som var arbetslösa hela månaden på 77–83 procent medan sanktionsgraden för de som var arbetslösa en del av månaden lade sig på en lägre nivå, 61–73 procent.

I diagram 6 och 7 jämför vi utvecklingen månad för månad mellan de som var arbetslösa hela månaden och de som var arbetslösa en del av månaden, uppdelat på de som har sökt²⁵ 0 arbeten och de som har sökt 1–5 arbeten. Där kan vi se att sanktionsgraden för de som hade sökt 1–5 arbeten och var arbetslösa under en del av månaden minskade mycket mer än för den andra gruppen. Eftersom a-kassan, även vid beaktande av tid utan ersättning, i normalfallet kräver minst ett sökt arbete borde gruppen med 0 sökta arbeten inte påverkas av denna hantering, medan gruppen med 1–5 sökta arbeten kan påverkas.

Diagram 6: Sanktionsgraden för de som har sökt 0 arbeten, uppdelat på tid utan ersättning, juli 2020–december 2023.

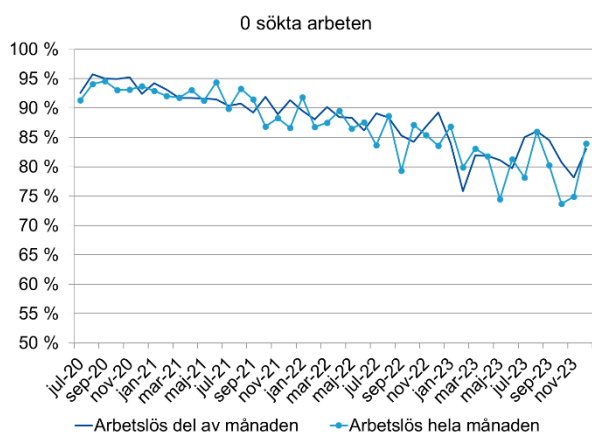

Diagram 7: Sanktionsgraden för de som har sökt 1–5 arbeten, uppdelat på tid utan ersättning, juli 2020–december 2023.

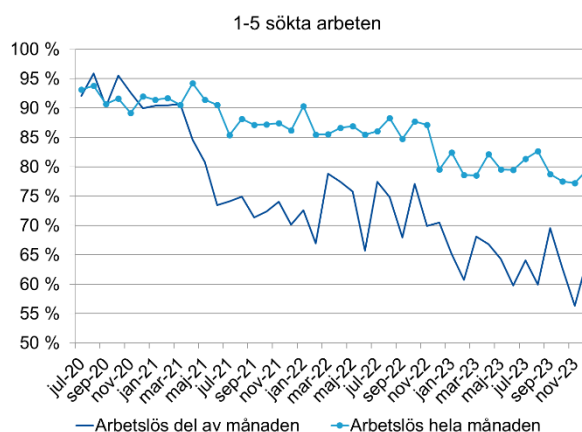

Diagram 6 visar att de som hade angett att de inte hade sökt några arbeten alls visserligen har haft en nedgång av sanktionsgraden på 12–13 procentenheter, men utan de två tydliga trendbrotten. Utvecklingen är densamma oavsett tid utan ersättning. En liknande utveckling har de som hade sökt 1–5 arbeten och varit arbetslösa hela månaden, vilket diagram 7 visar. Men de som hade varit arbetslösa en del av månaden och sökt 1–5 arbeten har en mycket större minskning av sanktionsgraden under perioden juli 2020–december 2023, 28 procentenheter. En stor del av den minskningen sker vid det första trendbrottet, men även vid tiden för det andra trendbrottet minskar sanktionsgraden för den gruppen.

²⁵ Den arbetssökande har i aktivitetsrapporten själv uppgett vilka arbeten hen har sökt. Det innebär dock inte alltid antalet arbeten hen faktiskt har sökt.

4.2.1 Både a-kassorna och Arbetsförmedlingen har rutiner vid tid utan ersättning

I samband med de skärpta kraven våren 2021 omarbetade Sveriges a-kassor sitt handläggarsöd.²⁶ A-kassorna rekommenderas att ta hänsyn till tid utan ersättning i den månad som underrättelsen avser och då sänka kraven på antal sökta arbeten. Grundrekommendationen är att utgå från de krav om ett visst antal sökta arbeten per månad som Arbetsförmedlingen ställt upp, det vill säga den enskildes sökintervall. Har den enskilde sökt det lägsta antalet arbeten i sökintervallet anses hen i normalfallet ha uppfyllt kravet på ett aktivt arbetssökande. Har den arbetssökande arbetat eller varit förhindrad att söka arbete, till exempel på grund av arbete eller sjukdom, på 50 procent eller mer minskar kravet på antal arbeten i proportion till tid utan ersättning. Det framgår även att kraven efter sänkning aldrig ska vara lägre än 1 sökt arbete.

Även enheten Granskning och kontroll på Arbetsförmedlingen tar, vid granskning av aktivitetsrapporter, hänsyn till om den arbetssökande arbetat eller varit förhindrad att söka arbete under delar av den månad som aktivitetsrapporten avser. Dock framgår att om arbetsförmedlaren redan anpassat den arbetssökandes sökintervall i handlingsplanen på grund av varaktigt hinder på deltid, ska enheten Granskning och kontroll inte minska kravet ytterligare av samma anledning.²⁷

4.2.2 Arbete – den vanligaste orsaken till tid utan ersättning

Vår ärendegranskning visar att det finns flera orsaker till att den arbetssökande har haft tid utan ersättning, men den vanligaste orsaken var att hen hade arbetat. Andra orsaker var sjukdom, föräldraledighet eller semester. Principen om att sänka kraven på antalet sökta arbeten har även tillämpats i ärenden där den arbetssökande inte varit anmäld på Arbetsförmedlingen hela månaden, typiskt i den första eller sista månaden under arbetslösheten.

I period 1 förekom ett fåtal ärenden där den arbetssökande inte sökt något arbete den månad underrättelsen avsåg, men a-kassan ändå har bedömt att hen varit aktivt arbetssökande med hänvisning till tid utan ersättning. I period 2 och 3 har det nästan uteslutande krävts minst ett sökt arbete för att a-kassan ska göra den bedömningen.

Rent praktiskt har handläggaren under period 2 och 3 kontrollerat hur stor del av månaden som innehöll tid utan ersättning. Därefter har hen minskat det lägsta antalet arbeten i det fastställda sökintervallet proportionerligt och sedan räknat hur många arbeten som ska ha sökts. Exempelvis har en arbetssökande som arbetat halvtid hela månaden och haft ett sökintervall på 6 till 20 arbeten behövt söka 3 arbeten eller fler

²⁶ *Hantering av Arbetsförmedlingens meddelanden*, version 7.

²⁷ *Meddelande till a-kassorna och enheten Ersättningsprövning*, AFHS 3/2020, version 9.

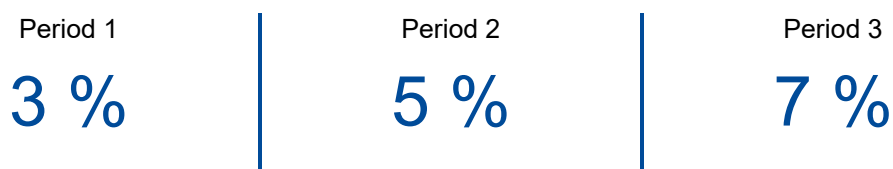
för att ändå ha ansetts som aktivt arbetssökande. Beräkningen har ibland dokumenterats i en tjänsteanteckning i ärendet och ibland även tagits med i beslutsbrevet. Av brevet som skickades till den arbetssökande framgick i många fall att det var tiden utan ersättning som var anledningen till a-kassans bedömning.

4.3 Arbetssökande kompletterar med fler sökta arbeten i efterhand

En annan orsak till att a-kassan lämnar en underrättelse utan åtgärd är att den arbetssökande i efterhand lämnar in kompletterande information om fler sökta arbeten för den period som aktivitetsrapporten avser.²⁸ Andelen prövade underrättelser som lämnas utan åtgärd av den här orsaken har ökat och därmed bidragit till att sanktionsgraden har minskat. I de här fallen har underrättelsen redan skickats till a-kassan som sedan tar hänsyn till de nya uppgifterna i sin utredning och lämnar underrättelsen utan åtgärd. Kompletteringarna har skett både inom och utom inlämningsperioden för aktivitetsrapporten, och kompletteringarna lämnades antingen direkt från den arbetssökande till a-kassan eller till Arbetsförmedlingen som i sin tur skickade uppgifterna vidare.

Att underrättelser lämnades utan åtgärd efter det att den arbetssökande kompletterat med fler sökta arbeten har förekommit under alla tre granskade perioder men har blivit vanligare, se tabell 2.

Tabell 2: Andel prövade underrättelser som lämnats utan åtgärd beroende på komplettering med fler arbeten, perioderna 1–3.

Källa: IAF:s ärendegranskning.

Innan Arbetsförmedlingen höjde kraven första gången (period 1) lämnades 3 procent av underrättelserna utan åtgärd på grund av att den arbetssökande hade lämnat in kompletteringar i efterhand, se tabell 2. I period 2 ökade andelen till 5 procent. Andelen kompletteringar ökade även mellan period 2 och 3. Efter Arbetsförmedlingens andra höjning av kraven (period 3) lämnades ungefär 7 procent av de prövade underrättelserna utan åtgärd av det skälet.

²⁸ Här ingår ärenden som är grupperade i kategori 3 och 4 i bilaga 2.

4.3.1 Både a-kassorna och Arbetsförmedlingen tar hänsyn till kompletteringar med fler sökta arbeten

I samband med de skärpta kraven våren 2021 omarbetade Sveriges a-kassor sitt handläggarsstöd och införde en rekommendation för komplettering av sökta arbeten.²⁹ Handläggaren ska i normalfallet ta hänsyn till de uppgifter om fler sökta arbeten som har tillförts ärendet i efterhand. Det framgår också att kompletteringar med fler sökta arbeten kan ställa högre utredningskrav på a-kassan för att säkerställa att uppgifterna stämmer och det är den enskilde som vid behov ska styrka uppgifterna.

För Arbetsförmedlingens del kan det bli aktuellt att komplettera en redan skickad underrättelse till a-kassan dels om a-kassan begärt kompletterande information, dels om det kommit in ny information i ärendet från den arbetssökande till arbetsförmedlaren.³⁰

4.3.2 Flera anledningar till att komplettera med ytterligare arbeten

Vår ärendegranskning visar att det finns flera anledningar till att de arbetssökande kompletterade med fler sökta arbeten. I några fall uppgav den arbetssökande att hen råkat skicka in aktivitetsrapporten innan den var färdigifylld, och att den efter det inte gick att ändra. För andra arbetssökande medförde kommunikeringen från a-kassan att de redovisade ett större antal sökta arbeten under den aktuella perioden än vad som ursprungligen angivits i aktivitetsrapporten.

En del arbetssökande uppgav till a-kassan att de av någon anledning inte visste att man måste redovisa alla sökta arbeten i aktivitetsrapporten. Vi har sett exempel på att den arbetssökande uppfattat att hen behövde söka ett visst antal arbeten och bara redovisat det antalet i aktivitetsrapporten, trots att hen sökt ytterligare arbeten den aktuella månaden. Vi har också noterat ärenden där den arbetssökande uppfattat att hen bara ska redovisa de arbeten som hen tror sig har störst möjlighet att få eller bara det sökta arbete som har lett till anställning.

4.4 A-kassorna tar hänsyn till otydliga krav

Ytterligare en orsak till att a-kassorna lämnar underrättelser utan åtgärd är att de har bedömt att den arbetssökande inte fått information om vilka krav som gällde, eller fått motstridig information från Arbetsförmedlingen.³¹ När a-kassan utreder underrättelsen tar de hänsyn till detta och utgår från de lägsta krav som lämnats i dokumentation till den arbetssökande. Andelen prövade underrättelser som lämnas

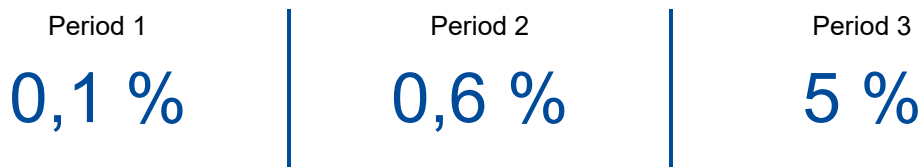
²⁹ *Hantering av Arbetsförmedlingens meddelanden*, version 7.

³⁰ *Meddelande till a-kassorna och enheten Ersättningsprövning*, version 1–9.

³¹ Här ingår ärenden som är grupperade i kategori 8, 9, 10 och 25 i bilaga 2.

utan åtgärd av den här orsaken har ökat och därmed bidragit till att sanktionsgraden har minskat. Det här förekommer under alla de tre granskade perioderna men har alltså blivit vanligare i period 3, se tabell 3.

Tabell 3: Andel prövade underrättelser som lämnats utan åtgärd beroende på otydliga krav, perioderna 1–3.

Källa: IAF:s ärendegranskning.

Ett fåtal underrättelser lämnades utan åtgärd på grund av otydliga krav innan Arbetsförmedlingens första höjning av kraven (period 1), se tabell 3. Andelen ökade något mellan period 1 och 2, och ökade ännu mer mellan period 2 och 3. Efter Arbetsförmedlingens andra höjning av kraven (period 3) lämnades ungefär 5 procent av de prövade underrättelserna utan åtgärd av det skälet.

4.4.1 A-kassorna lägger stor vikt vid den information som Arbetsförmedlingen lämnat

I Sveriges a-kassors handläggarstöd som gällde under period 2 och 3 framgår att en av utgångspunkterna i a-kassans bedömning är att den arbetssökande bör kunna lita på sin handlingsplan.³² Har den arbetssökande följt den, eller följt andra instruktioner från Arbetsförmedlingen, tyder det på ett aktivt arbetssökande. Om det till exempel finns två olika sökintervall angivna, bör a-kassan utgå från det lägre i sin bedömning. Detsamma gäller om det kan styrkas att Arbetsförmedlingen gett annan information till den arbetssökande än vad som står i handlingsplanen.

Fram till maj 2023 var det så att om det saknades en upprättad handlingsplan, eller om den inte innehöll någon information om ett lägsta antal arbeten att söka varje månad, ansåg Sveriges a-kassor att en arbetssökande då skulle söka minst fyra arbeten för att i normalfallet kunna anses vara aktivt arbetssökande. I maj 2023 uppdaterade Sveriges a-kassor sitt handläggarstöd. Om det i den arbetssökandes handlingsplan saknas information om hur många arbeten hen ska söka, men att det i den generella informationen under rubriken Mina skyldigheter framgår att den arbetssökande ska söka minst sex arbeten per månad, gäller sex arbeten.³³

³² *Hantering av Arbetsförmedlingens meddelanden*, version 7.0 och *Meddelanden från Arbetsförmedlingen*, version 1.0–4.0.

³³ *Meddelanden från Arbetsförmedlingen*, version 4.0.

4.4.2 Olika anledningar till att kraven ibland är otydliga

Vår ärendegranskning visar att det förekom att en arbetssökande fått sin handlingsplan upprättad sent i sin första arbetslösa månad och därefter fått en underrättelse för att hen inte varit aktivt arbetssökande den aktuella månaden. A-kassan har då ansett det orimligt att rätta sig efter ett sökintervall som den arbetssökande haft dokumenterat bara en liten del av månaden och har därför godtagit ett mindre antal sökta arbeten.

En liknande situation som vi uppmärksammat var att Arbetsförmedlingen förnyat den arbetssökandes handlingsplan under månaden som underrättelsen avsåg. Det innebär att den arbetssökande i dessa fall hade två olika handlingsplaner, med två olika sökintervall, som var aktuella under olika delar av en och samma månad. A-kassan utgick i sin utredning då från det lägre intervallet.

Vår ärendegranskning visar också, framför allt i period 3, att det fanns ärenden där a-kassan tagit hänsyn till att det saknades ett sökintervall i den arbetssökandes handlingsplan. Det kan bero på att handlingsplanen inte var uppdaterad eller att sökintervallet av någon anledning aktivt tagits bort av arbetsförmedlaren när handlingsplanen upprättades eller förnyades. Då utgick a-kassan oftast från att det krävdes fyra sökta arbeten för att anses som aktivt arbetssökande. Hade den arbetssökande redovisat minst så många arbeten lämnades underrättelsen utan åtgärd.

Det fanns även några ärenden där den arbetssökande hade två olika sökintervall i den handlingsplan som var aktuell månaden som underrättelsen avsåg, ett automatiskt och ett manuellt sökintervall. Det ena intervallet var lägre än det andra. A-kassan har då ansett att det var tillräckligt att den arbetssökande sökt enligt det lägre intervallet för att anses som aktivt arbetssökande.

4.5 A-kassorna reder ut oklarheter i aktivitetsrapporten

En något större andel underrättelser lämnas numera utan åtgärd eftersom det ofta visar sig, först när a-kassan utreder ärendet, att aktivitetsrapporten är felaktigt ifyllt eller innehåller oklarheter. Det har bidragit till att sanktionsgraden har minskat.

Den här orsaken förekommer under alla tre granskade perioder, men har blivit något vanligare efter den första perioden. Se tabell 4.

Tabell 4: Andel prövade underrättelser som lämnats utan åtgärd beroende på oklarheter och missförstånd vid ifyllandet av aktivitetsrapporten, perioderna 1–3.

Period 1	Period 2	Period 3
<1 %	2 %	3 %

Källa: IAF:s ärendegranskning.

Innan Arbetsförmedlingens första höjning av kraven (period 1) var det mindre än en procent av de prövade underrättelserna som avslutades på grund av oklarheter. Men mellan de båda höjningarna av kraven (period 2) blev det vanligare att underrättelserna avslutades på grund av oklarheter – andelen ökade till 2 procent. Därefter var andelen i stort sett oförändrad, 3 procent.

4.5.1 En del arbetssökande fyller i aktivitetsrapporten felaktigt

I aktivitetsrapporten ska den arbetssökande redovisa sökta arbeten, men också andra aktiviteter som hen genomfört för att komma närmare ett arbete. Andra aktiviteter kan till exempel vara att hen varit på intervju eller deltagit i en rekryteringsträff.

Vår ärendegranskning visar att det finns flera ärenden där den arbetssökande fyllt i de sökta arbetena under aktiviteten intervju i sin aktivitetsrapport. Vid a-kassans utredning har det sedan framkommit att rapporten var felaktigt ifylld och att det som hen redovisat som intervjuer egentligen var sökta arbeten. Under aktiviteten intervjuer såg vi även att arbetssökande som var i kulturbranschen redovisat spontansökningar i form av nätverkande med potentiella arbetsgivare.

Det förekom även ärenden där Arbetsförmedlingen bedömt att den arbetssökande hade sökt samma arbete som månaden innan och därför sökt för få arbeten den månad som underrättelsen avsåg. Likaså ärenden där Arbetsförmedlingen bedömt att flera redovisade arbeten på samma aktivitetsrapport var samma arbete. Vid a-kassans utredning har det sedan framkommit att det inte var samma tjänst, eftersom den arbetssökande hade sökt flera olika arbeten hos en kommun eller en annan stor arbetsgivare. Det förekom också ärenden där Arbetsförmedlingen bedömt att den arbetssökande sökt för få arbeten eftersom hen fyllt i flera arbeten på samma rad i aktivitetsrapporten medan a-kassan i sin utredning kommit fram till att det faktiskt rörde sig om flera olika arbeten.

Vi såg också ett litet antal ärenden där den arbetssökande angett fel månad för de sökta arbetena i aktivitetsrapporten. Vid a-kassans utredning framkom det att hen sökt arbetena den månad som underrättelsen avsåg.³⁴

4.6 Ytterligare orsaker till minskad sanktionsgrad

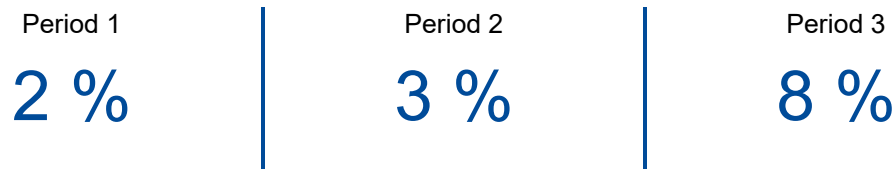
Utöver de fyra huvudsakliga orsakerna till att sanktionsgraden har minskat finns ytterligare orsaker till att en underrättelse lämnades utan åtgärd. Var för sig är orsakerna så sällan förekommande och förändringarna så små att de inte enskilt kan förklara att sanktionsgraden har minskat. Det går inte heller att gruppera orsakerna

³⁴ Från november 2023 är det inte möjligt att redovisa sökta arbeten som ligger utanför den period som aktivitetsrapporten avser, Arbetsförmedlingens faktagranskning den 28 februari 2025.

till nya kategorier på samma sätt som vi har gjort i avsnitt 4.2–4.5. Därför redovisar vi dem tillsammans som övriga orsaker. Dessa övriga orsaker står för 8 procent av de prövade underrättelserna som a-kassorna lämnade utan åtgärd i period 3, se tabell 5.

Tabell 5: Andel prövade underrättelser som lämnats utan åtgärd beroende på övriga orsaker, perioderna 1–3.

Källa: IAF:s ärendegranskning.

Av tabell 5 framgår också att andelen övriga orsaker ökade mellan period 1 och period 3, från 2 procent till 8 procent.

Bland de övriga orsakerna finns till exempel ärenden där den arbetssökande i sin aktivitetsrapport inte hade sökt så många arbeten som lägsta siffran i sökintervallet angav, men a-kassan bedömde att andra aktiviteter uppvägde när de utredde underrättelsen. I några ärenden har a-kassan bedömt att den arbetssökande inte förstått sina skyldigheter.³⁵ I period 3 finns även ärenden där en underrättelse har skickats eftersom den arbetssökande inte styrkt sökta arbeten vid Arbetsförmedlingens stickprovskontroll, men där a-kassan i en del fall lämnat ärendet utan åtgärd när den arbetssökande senare styrkt de sökta arbetena till a-kassan. I andra fall har den arbetssökande inte behövt styrka sökta arbeten, eftersom a-kassan bedömt att det funnits andra skäl att lämna underrättelsen utan åtgärd (oftast tid utan ersättning).³⁶

I ärendegranskningen finns även ärenden där vi av dokumentationen i ärendet inte kan utläsa hur a-kassan kommit fram till sitt beslut eller så saknades ett beslut i ärendet. Det förekom även ärenden där a-kassan registrerat ett beslut om bifall³⁷ trots att beslutsbrevet var en avskrivning. Bifall ska enligt a-kassornas rutin bara användas när en underrättelse har prövats men lämnats utan åtgärd.³⁸

De ovan beskrivna orsakerna utgör tillsammans merparten av ärendena som vi klassificerat som övriga orsaker i period 3.

³⁵ Här ingår ärendena som är grupperade i kategori 18 och 11 i bilaga 2.

³⁶ Här ingår ärendena som är grupperade i kategori 5 och 6 i bilaga 2.

³⁷ Numera beviljande.

³⁸ Här ingår ärendena som är grupperade i kategori 20, 21 och 22 i bilaga 2.

Källor

Författningar

Lag (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Offentligt tryck

Regeringens proposition 2012/13:12, *Åtgärder inom arbetslöshetsförsäkringen m.m.*

Andra publikationer

IAF 2021:12, *Fungerar Arbetsförmedlingens kontroll av aktivitetsrapporter?*

IAF 2025:2, *Orsaker till olika sanktionsgrader hos a-kassorna.*

Övrigt

Arbetsförmedlingens handläggarsöd, *Meddelande till a-kassorna och enheten Ersättningsprövning*, AFHS 3/2020, version 1–9.

Sveriges a-kassors handläggarsöd, *Hantering av Arbetsförmedlingens meddelanden*, version 7.0.

Sveriges a-kassors handläggarsöd, *Meddelanden från Arbetsförmedlingen*, version 1.0–4.0.

Skriftligt svar från Arbetsförmedlingen 2024-06-07.

Arbetsförmedlingens faktagranskning av rapportutkast, 2025-02-28.

Bilaga 1: Granskningens genomförande

Beskrivande statistik och statistisk analys

Vi har hämtat och analyserat uppgifter från IAF:s statistik- och tillsynsdatas. En del av detta redovisas i form av deskriptiv statistik. Vi har även gjort en sambandsanalys i form av en multipel logistisk regressionsanalys. En logistisk regression kan ge oss information om sannolikheten att få en sanktion givet flera förklarande variabler. Syftet med analysen i den här granskningen har varit att ta reda på vilken eller vilka faktorer som har påverkat utvecklingen av sanktionsgraden över tid. Vilka faktorer som har ingått i analysen samt mer detaljer om oddskvoter och signifikanser redovisar vi i bilaga 3.

Ärendegranskning

Urval och genomförande av ärendegranskningen

Vi har granskat totalt 598 underrättelser där det kan antas att den arbetsökande inte aktivt sökt lämpliga arbeten som prövats men lämnats utan åtgärd (vilket innebär beslutsregistrering bifall, som senare blev beviljande). Vi har valt att granska ärenden hos 3 a-kassor (Arbetslöshetskassan Alfa, Kommunalarbetarnas och Unionens a-kassor). Vi valde de a-kassorna eftersom de hanterar många underrättelser och uppvisar tydliga minskningar i sanktionsgraden under våren 2021 och hösten 2022. För att undersöka orsakerna till att underrättelsen lämnades utan åtgärd har vi granskat ärenden från tre olika perioder: före, mellan och efter Arbetsförmedlingens skärpta krav på sökaktivitet. I avsnitt 2.3 kan du läsa om hur vi har definierat de tre perioderna, men det framgår även av tabell B1. Tabell B1 visar också att sanktionsgraden minskade med 24 procentenheter mellan period 1 och 3 för de tre granskade a-kassorna medan minskningen var 14 procentenheter för övriga a-kassor.

Tabell B1: Sanktionsgraden för de tre a-kassorna i urvalet jämfört med övriga a-kassor, per undersökt period.

	De 3 a-kassorna i urvalet	Övriga 21 a-kassor
Period 1 (1 dec 2020–28 feb 2021)	94%	91%
Period 2 (1 feb–30 apr 2022)	82%	83%
Period 3 (1 feb–30 apr 2023)	70%	77%

Vid ärendegranskningen har IAF inte tagit ställning till om a-kassan fattat ett korrekt beslut i de enskilda ärendena, utan bara granskat a-kassans skäl till att lämna underrättelsen utan åtgärd.

Generaliserbarhet och begränsningar

Det finns ett tillräckligt stort antal ärenden för att vi ska kunna se om det finns signifikanta skillnader mellan perioderna hos de tre granskade a-kassorna. Men eftersom vi har granskat ärenden hos 3 av totalt 24 a-kassor, kan resultaten inte utan vidare generaliseras till samtliga a-kassor. Resultaten ger därför en indikation på möjliga förklaringar till den minskade sanktionsgraden, men kan inte betraktas som en fullständig kartläggning av samtliga a-kassors hantering av underrättelser. Mer information om ärendegranskningen finns i den separata metodbilagan.

Frågor till a-kassorna, Arbetsförmedlingen och dokumentstudier

Vi har även skickat frågor till a-kassorna om vad de tror kan vara orsakerna till att sanktionsgraden minskat. Svaren har vi främst använt till att prioritera vilka områden granskningen ska undersöka. Till Arbetsförmedlingen har vi ställt frågor om myndighetens rutiner och arbetssätt under den undersökta perioden.

Slutligen har vi, för perioden 2020–2023, tagit del av Sveriges a-kassors handläggargstöd som rör hanteringen av underrättelser från Arbetsförmedlingen samt Arbetsförmedlingens handläggargstöd som rör meddelanden till a-kassan.

Bilaga 2: Kategorisering i ärendegranskningen

Tabell B2: Hur vi har kategoriserat svarsalternativ från ärendegranskningen.

Orsak till att lämna underrättelsen utan åtgärd
Tid utan ersättning
1. Hänsyn har tagits till att det finns tid utan ersättning i den månad aktivitetsrapporten och underrättelsen avser.
Kompletterat med fler arbeten
3. Arbetsförmedlingen har i efterhand till a-kassan tillfört flera sökta arbeten som inte fanns i aktivitetsrapporten från början. Den arbetssökande har kompletterat med dem till Arbetsförmedlingen.
4. Den arbetssökande har till a-kassan kompletterat med fler sökta arbeten som inte fanns i aktivitetsrapporten från början.
Otydliga krav
8. Den arbetssökande har i sin aktuella handlingsplan ett sökintervall och har sökt arbeten i den omfattningen. Eller så har den arbetssökande flera motstridiga sökintervall i sin handlingsplan och har sökt arbeten i den lägre omfattningen. Vidare finns här ärenden där den arbetssökande har gjort det troligt att hen haft en överenskommelse med eller fått information av arbetsförmedlare om att hen förväntas söka ett visst antal arbeten, men där detta inte har dokumenterats i handlingsplanen. Hen har sökt enligt överenskommelsen.
9. Den arbetssökandes aktuella handlingsplan har inget angivet antal arbeten att söka för den månad aktivitetsrapporten avsåg. A-kassan har bedömt att de arbeten som söktes har varit tillräckligt.
10. Den arbetssökande har under den månad som aktivitetsrapporten avser ingen upprättad handlingsplan. Antingen saknas den helt eller så har den upprättats mycket sent i eller efter den månad som aktivitetsrapporten avser. A-kassan har bedömt att de arbeten som söktes har varit tillräckliga.
25. Den arbetssökande har flera olika handlingsplaner som varit aktuella under olika delar av månaden som aktivitetsrapporten gäller. Det har funnits motstridiga sökintervall i handlingsplanerna och den arbetssökande har sökt arbeten i den lägre omfattningen.
Oklarheter vid ifyllandet av aktivitetsrapporten
7. Den arbetssökande har angivit sökta arbeten för fel månad på sin aktivitetsrapport, men efter a-kassans utredning så framkommer det att arbetena faktiskt söktes under den aktuella månaden.
13. Arbetsförmedlingen har i underrättelsen angett att den arbetssökande kan antas ha angivit samma arbete som söktes flera gånger på samma aktivitetsrapport. A-kassan anser att det inte är samma arbete, eller att de andra unika sökta arbetena var tillräckliga.
14. Arbetsförmedlingen har i underrättelsen angett att den arbetssökande kan antas ha sökt samma arbete två månader i rad. A-kassan anser att det inte är samma arbete, eller att de andra unika sökta arbetena var tillräckliga.
19. Olika oklarheter eller missförstånd vid ifyllandet och/eller granskningen av aktivitetsrapporten som gör att det ser ut som att det är få arbeten som söktes har retts ut hos a-kassan. Efter detta står det klart att det varit fler sökta arbeten.
Oklara skäl till att lämna underrättelsen utan åtgärd

Orsak till att lämna underrättelsen utan åtgärd

20. IAF har inte kunnat utläsa i ärendet vad som gjort att a-kassan har bedömt att en sanktion inte är lämplig.

21. En underrättelse och en registrering "bifall" eller senare "beviljande" finns i ärendet, dock inget beslutsbrev.

Andra aktiviteter uppväger

18. Hänsyn har tagits till andra aktiviteter som den arbetssökande företagit under månaden.

Ej förstått skyldigheter

11. Hänsyn har tagits till att den arbetssökande inte har förstått sina skyldigheter. Här finns även ärenden där a-kassan har sett till ömmande skäl för en låg sökaktivitet.

Styrkt sökta arbeten

5. Den arbetssökande har kunnat styrka sökta arbeten till a-kassan efter att inte ha gjort det i Arbetsförmedlingens utredning efter deras stickprovskontroll.

6. A-kassan har bedömt att den arbetssökande inte behöver styrka de sökta arbeten som Arbetsförmedlingen begärt i sin stickprovskontroll.

Felregistrering

22. En underrättelse och en registrering "bifall" eller senare "beviljande" finns i ärendet, men beslutsbrevet till den arbetssökande säger att ärendet avskrivits.

23. En underrättelse och en registrering "bifall" eller senare "beviljande" finns i ärendet, men beslutsbrevet till den arbetssökande säger att beslut om sanktion tagits i ärendet.

Fått arbete

2. Hänsyn har tagits till att de arbetssökande har påbörjat eller inom en snar framtid ska påbörja ett arbete, studier, föräldraledighet etcetera på heltid och därmed inte längre varit aktuell som arbetssökande.

Helt förhindrad på grund av arbete eller annat

24. Den arbetssökande har inte fått någon arbetslöshetsersättning för den månad aktivitetsrapporten och underrättelsen avser.

A-kassan håller inte med om uppgifterna i underrättelsen

15. Arbetsförmedlingen har i underrättelsen angett att den arbetssökande kan antas inte ha utökat sitt geografiska sökområde. A-kassan anser att den arbetssökande gjort det.

16. Arbetsförmedlingen har i underrättelsen angett att den arbetssökande kan antas vara okvalificerad för sökta arbeten. A-kassan anser att den arbetssökande varit kvalificerad.

17. Arbetsförmedlingen har i underrättelsen angett att den arbetssökande sökt arbeten utomlands. A-kassan anser att arbetet trots detta har varit lämpligt.

Uppgifterna i underrättelsen kan inte styrkas

12. Uppgifterna i underrättelsen kan inte styrkas.

Bilaga 3: Resultatet av analysen

Tabell B3: Oberoende variabler som ingick i den slutliga regressionsmodellen samt oddskvoter och p-värden.

Oberoende variabler, x_i	Oddskvot	p-värde
A-kassa		
Handels (ref)	1	-
Akademikernas	0,34	0
Alfa	0,6	0
Byggnadsarbetarnas	0,94	0,58
Elektrikernas	1	0,99
Fastighets	0,78	0,04
Finans- och Försäkringsbranschens	0,97	0,89
GS	1,03	0,82
Hotell- och restauranganställdas	1,12	0,25
IF Metalls	1,32	0,01
Journalisternas	1	
Kommunalarbetarnas	1,1	0,22
Ledarnas	0,65	0,01
Livsmedelsarbetarnas	0,72	0,05
Lärarnas	0,61	0
Pappersindustriarbetarnas	0,64	0,16
Sekos	0,57	0
Småföretagarnas	0,53	0
STs	0,77	0,1
Sveriges arbetares	0,58	0,03
Säljarnas	0,74	0,4
Transportarbetarnas	1,09	0,43
Unionens	0,5	0
Vision	1,27	0,09
Kön		
Kvinna (ref)	1	-
Man	1,17	0
Åldersgrupp		
-25 år (ref)	1	-
25-34 år	0,86	0,11
35-44 år	0,80	0,02
45-54 år	0,85	0,09
55- år	0,85	0,08
Födelse land		
Sverige (ref)	1	-
Europa, utom Sverige	0,89	0,01

Oberoende variabler, x_i	Oddsquot	p-värde
Världen, utom Europa	0,91	0,02
Funktionsnedsättning som medfört nedsatt arbetsförmåga		
Ingen (ref)	1	-
Fysisk	0,86	0,01
Psykisk/socialmed	0,93	0,25
Tid utan ersättning (hindertid)		
Heltidsarbetslös (ref)	1	-
Deltidsarbetslös	0,61	0
Ingen a-kassa, går ej att avgöra tiden	0,45	0
Utbildning		
Grundskola (ref)	1	-
Gymnasial	0,95	0,21
Eftergymnasial	0,78	0
Saknar formell grundläggande utbildning	1	0,99
Period		
Period 1 (ref)	1	-
Period 2	0,51	0
Period 3	0,35	0
Antal sökta arbeten		
0 arbeten (ref)	1	-
1 arbete	0,94	0,27
2 arbeten	0,63	0
3 arbeten	0,54	0
4 arbeten	0,45	0
5 arbeten	0,46	0
6 arbeten eller fler	0,39	0
Tid i arbetslöshet		
Max 365 dagar sedan inskrivning	1	-
Längre än 365 dagar sedan inskrivning	0,65	0
Konstant	39,04	0

Responsvariabeln Y kunde ha två olika värden: 0 = inte sanktion och 1 = sanktion.

Postadress:
IAF
Box 210
641 22 Katrineholm

Telefon: 0150 - 48 70 00
Fax: 0150 - 48 70 02
E-post: iaf@iaf.se
Webbplats: www.iaf.se

